

**TUBERCULOSIS MEDICATIONS
Information for patients
VEREM İLAÇLARI
Hastalar için bilgiler**

Verem (TB) hastalığınızı tedavi etmek için doktorunuz tarafından salık verilen bir tedavi düzenine başlamak üzeresiniz. TB, tedavi edilmediği takdirde sağlığınıza zarar verecek ciddi bir hastalıktır. TB, doğru ilaçlarla hepten yok edilebilir.

Denetleme

İlaçları doktorun verdiği gibi almanız önemlidir. İlaçları düzensiz şekilde almak, ilaçlara karşı dirence neden olup hastalığınızın tedavi edilmesini zorlaştırır.

Bu sorunlardan kaçınmak için TB'nin tüm tedavisi hepten denetlenmelidir. Bu, ilaçların bir hemşirenin veya başka bir sağlık bakım görevlisinin önünde alınması zorunlu demektir. TB Kliniği'ndeki hemşireler TB tedaviniz için olabilecek tüm sorularınızı yanıtlayabilir. Tedavinin tüm yan etkilerini izleyebilir ve gerekirse, doktoru görmenizi sağlayabilir.

TB'nin geri gelmesini engellemek için, (kendinizi iyi hissetseniz bile) TB Kliniği doktorunuz durdurana kadar ilaçları almayı sürdürmeniz **ŞARTTIR**.

Niçin bu ilaçları almam gereklidir?

- TB hastalığını yok etmek için;
- TB'nin ilaca dirençli türlerinin gelişimini önlemek için; ve
- TB'nin daha da yayılmasını önlemek için.

TB'yi tedavi etmek için hangi ilaçlar kullanılır?

TB'yi tedavi etmek için kullanılan ilaçlar genellikle, *Isoniazid*, *Rifampicin*, *Pyrazinamide* ve *Ethambutol* denilen antibiyotiklerdir. Bunlar her gün veya haftada 3 gün verilebilir.

Bu ilaçlar, doktorunuz tarafından verildiği gibi en az altı ay süreyle alınmalıdır. Kimi ender durumlarda tedavinin 2 yıla kadar sürmesi gerekebilir.

İlaç günlerinizde herhangi bir nedenle (örneğin başka bir randevunuz olduğu için) TB Kliniği'ne gelemeyecekseniz lütfen hemşireye bildirin veya hemşirenin sizi evde görmesini sağlayın ki, sizin için başka düzenlemeler yapabilelim.

Niçin bu kadar farklı ilaçlar bir arada kullanılıyor?

TB ilaçları antibiyotiklerdir. TB bakterilerini öldürmek için farklı şekillerde çalışırlar. TB bakterilerinin ölümü yavaş olur ve bu bakterileri öldürmek için en az altı ay ilaç bileşimi gereklidir.

İlaçlar ayrı ayrı kullanılıyorsa, TB bakterileri bu ilaçlara çabucak direnç kazanabilir. Avustralya'da, TB'nin tedavisi için kullanılan ilaçlara dirençli TB hastalığı olan az sayıda insan vardır. Eğer böyle bir şey olursa, ek antibiyotikler kullanılabilir ve tedavinin uzaması gerekebilir.

TB tedavisi sırasındaki önlemler

Alkol ve ağrı kesiciler ilaçlarla çatışabilir. TB ilaçları alırken alkol içmek veya ağrı kesiciler (parasetamol) almak, sağlığınıza zarar verebilecek olan reaksiyonlara veya yan etkilere neden olabilir. Tedavi sırasında alkol kullanımından kaçınmanız önerilir.

Tedavi sırasında düzensiz ay halinin de olabileceğine dikkat edin. TB tedavisi sırasında kadınların hamilelikten kaçınması önerilir. Rifampicin, ağızdan alınan hamilelik önleyici hapın etkisini azaltarak hamileliğin bu yöntemle önlenmesini güvenilir kılar. TB tedavisi sırasında hamileliği önlemek için kadınların başka bir yöntem kullanması önerilmektedir. Hamileliği önleyici farklı yöntemler doktorunuzla görüşülmelidir.

HAMİLE kalırsanız veya **ÇOCUK EMZİRİYORSANIZ**, derhal TB Kliniği doktorunuzu bilgilendirin. Aldığınız ilaçların değiştirilmesi gerekebilir.

Olası yan etkilerin kontrol edilmesi için düzenli kan testleri gerekebilir. Bu testleri doktorunuz sizin için ayarlayacaktır.

İlaçların karşılıklı etkileşimi

Başka ilaçlar alıyorsanız veya şifalı otlar kullanıyorsanız, TB tedaviniz üzerinde diğer ilaçların olası etkilerini değerlendirebilmemiz için bunu TB Doktorunuza bildirmeniz önemlidir.

Alüminyum bileşikleri içeren asit gidericiler (örneğin Gaviscon), TB ilaçlarının alınmasından önce veya sonra 2 saat süreyle alınmamalıdır. Metadone tedavisi de TB ilaçları ile etkileşimde bulanabilir. Diabetes, Parkinson's disease, HIV, epilepsy veya cardiac conditions tedavileri için kullanılan kimi ilaçlar TB ilaçlarına tepki gösterebilir. Bu hastalıklardan herhangi biri için tedavi görüyorsanız, TB doktorunuza söylemeniz önemlidir.

İlaç nasıl alınmalıdır

İlaçlar, yemekten BİR saat önce veya İKİ saat sonra ve tercihen suyla hep birlikte alınırsa en iyi şekilde yararlı olur. İdeal olarak ilaçlar her gün aynı saatte alınmalıdır.

Mide bulantısı olan hastalar ilaçları hafif bir yiyecek (örneğin üzerine bir şey sürülmemiş kızarmış ekmekle) alabilir. Mide bulantınız varsa, hemşireye veya doktora söylemeniz önemlidir.

İlaçlarınızı alma sorunuz varsa, lütfen bunu hemşireniz veya TB doktorunuzla görüşün.

TB ilaçlarının yan etkileri

Tüm ilaçlarda olduğu gibi, TB tedavisi için kullanılan ilaçlar da zaman zaman yan etkilere neden olabilir. Böyle bir durum olursa, bunu lütfen derhal TB kliniğindeki doktora veya hemşirelere bildirin.

Sıra dışı belirtiler gösteriyorsanız veya herhangi bir nedenden dolayı kendinizi iyi hissetmiyorsanız, lütfen bunu TB hemşireniz veya doktorunuzla görüşün. Çalışma saatleri dışında acil tıbbi müdahaleye gereksinim duyarsanız, **TB ilaçlarınızın listesi ile birlikte** bölgenizdeki hastanenin Acil Bölümü'ne gidin.

Olası yan etkiler şunları içerebilir ama bunlarla sınırlı değildir:

- Kızarıklık ve kaşıntı
- Mide bulantısı (kusmak), iştah kaybı
- Ciltte ve gözlerde sarılık
- Aşırı yorgunluk
- Bulanık görme, renk seçiminde sorun
- Düzensiz aybaşı hali
- İshal
- Sıra dışı eklem ağrısı / gut
- Ateş, baş ağrısı ve kas ağrısı
- Bedendeki morartıların artması

TB tedavisi gören insanlarda gözyaşlarında, kontakt lenslerinde, tükürükte ve idrarda yaygın olarak portakal rengi görülebilir ama bunlar endişe nedeni değildir.

TEDAVİNİZİN HERHANGİ BİR ÖĞESİNİ TB DOKTORUNUZLA VEYA KLİNİK HEMŞİRENİZLE GÖRÜŞMEKTEN LÜTFEN ÇEKİNMEYİN.

Kaynaklar:

1. Therapeutic Guidelines, Antibiotic, Version 12, 2003
  2. Department of Health, Controlling Tuberculosis in NSW 2005
-